МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Циклова комісія соціально-гуманітарних дисциплін та фізичної підготовки

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Транспортне право»
вибіркових компонент освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Аеронавігація

Харків 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО
Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від _26.09.22 р. № 9

СХВАЛЕНО
Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу Харківського
національного
університету внутрішніх справ
Протокол від _19.09.22_ № 2

ПОГОДЖЕНО
Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від _23.09.22_р. № 9

Розглянуто на засіданні циклу соціально-гуманітарних дисциплін та фізичної підготовки, протокол від 14.09.2022 № 4

Розробник: викладач циклової комісії соціально-гуманітарних дисциплін та фізичної підготовки, спеціаліст вищої категорії Хомяк О.В.

Рецензенти:

1. Викладач циклової комісії соціально-гуманітарних дисциплін та фізичної підготовки КЛК ХНУВС, к.пед.н., доктор філософії, спеціаліст вищої категорії, Кірюхіна М.В. .
2. Доцент кафедри юридичних наук Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського кандидат юридичних наук Латишева В.В.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вивчення обов’язкової навчальної дисципліни «Транспортне право» складена відповідно до освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Аеронавігація.

Предметом транспортного права України виступають суспільні відносини, що виникають між транспортними підприємствами й клієнтами у зв'язку з користуванням шляхами сполучення й транспортними засобами, а також відносини між транспортними підприємствами при здійсненні процесу перевезень.

Характерним для зазначених суспільних відносин є таке:

- виникають вони у сфері забезпечення процесу перевезень;
- обов'язково в них бере участь транспортний орган або уповноважена посадова особа, яка представляє цей орган;
- органічний зв'язок здійснення мети перевезення пасажирів, вантажів, багажу, пошти, надання інших транспортних послуг з наслідком свідомої, цілеспрямованої діяльності відповідних транспортних органів;
- сфера транспорту за ознаками своєї діяльності відносно автономна в соціально-господарському комплексі і здебільшого у вольовому порядку встановлює правила й умови перевезень небезпечних вантажів, перевезень в особливий період, здійснення транзиту вантажів і надання інших транспортних послуг.

Міждисциплінарні зв’язки: вивчення навчальної дисципліни «Транспортне право» базується на знанні здобувачами теорії держави і права, міжнародного адміністративного, кримінального, та конституційного права.

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

1. Предмет і системи транспортного права
2. Транспортно-правові норми
3. Організаційно-правові засади діяльності транспорту в Україні
4. Правопорушення на транспорті та юридична відповідальність
5. Законодавство України про автомобільний транспорт
6. Законодавство України про водний транспорт
7. Законодавство України про залізничний транспорт
8. Законодавство України про повітряний транспорт
9. Законодавство України про трубопровідний транспорт
10. Взаємодія усіх видів транспорту

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Транспортне право» є сформування у майбутніх фахівців навичок оволодіння сукупних знань з

правового регулювання транспортної сфери при наданні послуг в перевезеннях, знати та вміти аналізувати нормативно-правові акти, що регламентують надання послуг при транспортних перевезеннях. Вдосконалення державного регулювання діяльності транспорту є одним із важливих напрямків правової реформи, а знання транспортного законодавства - обов'язковою умовою для будь-якого висококваліфікованого фахівця.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Транспортне право» є: надання здобувачам необхідні знання правових основ діяльності транспортного комплексу країни в цілому, а також правового забезпечення діяльності залізничного, морського, річкового, автомобільного та повітряного транспорту. Вивчення і засвоєння зазначеної дисципліни сприяє усвідомленню необхідної побудови правової держави і дотримання верховенства Конституції України та права в суспільстві.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні:

знати:

- нормативно-правові акти, що регулюють відносини у транспортній сфері;
- види, порядок укладення та підстави розірвання договорів у сфері транспорту;
- транспортно-правові норми;
- поняття та структуру транспортної системи;
- органи управління транспортом;
- форми і методи управління транспортом;
- поняття юридичної відповідальності на транспорті;
- транспортні злочини та кримінальна відповідальність;
- адміністративні проступки на транспорті;
- особливості цивільно-правової відповідальності.

вміти:

- приймати важливі та обґрунтовані рішення у сфері управління та організації транспортних перевезень;
- застосовувати набуті теоретичні знання у вирішенні практичних питань та конкретних професійних ситуаціях у транспортній сфері.

На вивчення навчальної дисципліни за денною формою навчання (освітній ступінь: бакалавр; термін навчання 4 роки на 1-ому навчальному курсі) відводиться 105 години / 3,5 кредити ECTS.

1.4. Форма підсумкового контролю – залік.

2. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

Тема № 1: Предмет і системи транспортного права

Транспорт як загальна складова суспільного виробництва. Поняття, предмет і метод транспортного права України. Система, функції та принципи транспортного права

Тема №2. Транспортно-правові норми

Поняття, ознаки, структура норм транспортного права. Види норм транспортного права. Джерела транспортного права. Транспортні правовідносини. Поняття, ознаки та їхня характеристика

Тема № 3: Організаційно-правові засади діяльності транспорту в Україні

Поняття та структура транспортної системи України. Державне управління в галузі транспорту, його цілі й завдання. Суб'єкти (органи) які здійснюють управління транспортом, їхня структура й повноваження. Форми і методи управління транспортом

Тема № 4: Правопорушення на транспорті та юридична відповідальність

Поняття та види правопорушень на транспорті. Транспортні злочини та особливості кримінальної відповідальності. Адміністративні проступки на транспорті та особливості адміністративної відповідальності за них. Особливості цивільно-правової відповідальності за порушення транспортних зобов'язань.

Тема № 5: Законодавство України про автомобільний транспорт

Автомобільний транспорт України. Поняття структура системи та види. Повноваження суб'єктів управління автомобільним транспортом. Правові основи діяльності автомобільного транспорту.

Тема № 6: Законодавство України про водний транспорт

Водний транспорт. Поняття структура системи та види. Повноваження суб'єктів управління водним транспортом. Правові основи діяльності водного транспорту. Договірні відносини у сфері водного транспорту України їхні особливості. Україна - суб'єкт міжнародного морського й річкового права.

Тема № 7: Законодавство України про залізничний транспорт

Залізничний транспорт. Поняття структура системи та види. Повноваження суб'єктів управління залізничним транспортом. Правові основи діяльності залізничного транспорту. Організація перевезень вантажів залізничним транспортом

Тема № 8: Законодавство України про повітряний транспорт

Повітряний транспорт. Поняття структура системи та види. Повноваження суб'єктів управління повітряним транспортом. Правові основи діяльності повітряного транспорту. Господарська та комерційна діяльність цивільної авіації.

Тема №9: Законодавство України про трубопровідний транспорт

Трубопровідний транспорт. Поняття структура системи та види. Повноваження суб'єктів управління трубопровідним транспортом. Правові основи діяльності трубопровідного транспорту. Відповідальність за порушення законодавства про трубопровідний транспорт

Тема № 10: Взаємодія усіх видів транспорту

Поняття взаємодії підприємств різних видів транспорту. Її форми й види. Правові основи взаємодії.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна:

1 Гіжевський В.К., Демський Е.Ф. Транспортне право України: Навчальний посібник.
2 Юрінком Інтер, 2002. - 416 с.
3 Шелухін М.Л. Транспортне право України: підручник - Юрінком Інтер, 2008 – 896 с.
4 Булгакова І.В., Клепікова О.В. Транспортне право України – 2005 р

Допоміжна:

1. Гижевський В.К.,Мілашевіч А.В. Правове регулювання транспортною системою України.- К.,2000.
2. Конституція України. 1996
3. Про дорожній рух. Закон України від 30 червня 1993 р // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 31. – Ст.338 (із змінами та доповненням)
4. Про транспорт. Закон України від 10 листопада 1994 р // Відомості Верховної Ради України. – 1994. - № 51. – Ст.446 (із змінами)
5. Про трубопровідний транспорт. Закон України від 15 травня 1996 р // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 29. – Ст.139
6. Про залізничний транспорт. Закон України від 4 липня 1996 р // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 40. – Ст.183 (із змінами)
7. Про автомобільний транспорт. Закон України від 23 лютого 2006 р (із змінами)
8. Про транзит вантажів. Закон України від 20 жовтня 1999 р //Відомості Верховної Ради України. – 1999. - № 51. – Ст.446

9. Про перевезення небезпечних вантажів. Закон України від 6 квітня 2000 р //Відомості Верховної Ради України. – 2000. - № 28. – Ст.222
10. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради України. – 1984. – додаток до № 51. – Ст.1122
11. Повітряний кодекс України //Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 25.Ст.274
12. Кримінальний кодекс України //Відомості Верховної Ради України –2001. - № 25 Ст.131

Інформаційні ресурси

1. www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України.
2. www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України.
3. www.nbuv.gov.ua – електронний каталог Національної бібліотеки України ім. Вернадського.

4. Засоби оцінювання здобувачів освіти

Контрольні питання, що виносяться на складання підсумкового контролю – залік:

1. Яку роль відіграє транспортна система у народногосподарському комплексі
2. Дайте визначення основної, спеціальної та комплексної галузі права.
3. Визначте поняття предмета та методу транспортного права.
4. Визначте систему транспортного права та систему законодавства, їх співвідношення та взаємозв'язок.
5. Дайте визначення функцій транспортного права.
6. Назвіть основні принципи транспортного права.
7. Визначте поняття, ознаки і структуру норм транспортного права
8. Дайте визначення джерела транспортного права. Назвіть систему джерел транспортного права.
9. Укажіть ознаки транспортних правовідносин.
10. Дайте характеристику видів транспортних правовідносин.
11. Поняття та структура транспортної системи України.
12. Укажіть види транспорту і визначте їх.
13. Визначте центральні органи управління транспортом.
14. Які методи застосовуються при управлінні транспортом ?
15. Перелічіть закони, якими регулюється транспортна діяльність.
16. Поняття та види правопорушень на транспорті.
17. Транспортні злочини та особливості кримінальної відповідальності.
18. Адміністративні проступки на транспорті та особливості адміністративної відповідальності за них.
19. Назвіть органи, які мають право розглядати справи про адміністративні

правопорушення та накладати адміністративні стягнення.

20. Автомобільний транспорт. Поняття, структура системи та види.
21. Водний транспорт. Визначте структуру водного транспорту.
22. Укажіть види водного транспорту та його систему.
23. Яке значення має залізничний транспорт у системі економічних відносин?
24. Назвіть види залізничного транспорту.
25. Повітряний транспорт. Поняття повітряного простору.
26. Назвіть систему і структуру органів управління повітряним транспортом.
27. Господарська та комерційна діяльність цивільної авіації.
28. Трубопровідний транспорт. Поняття та види.
29. Відповідальність за порушення законодавства про трубопровідний транспорт.
30. Назвіть основні форми й види взаємодії усіх видів транспорту.